

Sipoon kunta
Kehitys- ja kaavoituskeskus
eveliina.harsia@sipoo.fi

Asia: Lausunto Eriksnäsin osayleiskaavaluonnoksesta
Viite: Lausuntopyyntö 1.9.2011

Sibbo Naturskyddare - Sipoon Luonnonsuojelijat rf. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Eriksnäsin osayleiskaavaluonnoksesta ja toteaa asiasta seuraavaa.

Eriksnäsin osayleiskaavaluonnoksessa on merkittäviä puutteita, joiden vuoksi Sibbo Naturskyddare - Sipoon Luonnonsuojelijat rf. vaatii kaavaehdotuksen palauttamista uudelleen valmisteluun, jotta kaava-alueen luonto-, kulttuuri- ja maisema-arvot tulevat paremmin huomioituiksi. Kaavaehdotuksen suurin ongelma on ylimitoitettu asukastavoite. Tästä johtuen rakentamista on esitetty hyvin monissa paikoissa siihen sopimattomille alueille.

Yhdistys katsoo, ettei kaavaluonnos täytä MRL 39 §:ssä määriteltyjä yleiskaavan sisältövaatimuksia eikä perustu MRL 9 §:n mukaisiin riittäviin selvityksiin. Joukkoliikenteen järjestämisen ja yhdyskuntarakenteen tiivistämisen osalta kaavaluonnos ei ole valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen.

Lisäksi osayleiskaava on olemassa olevan maakuntakaavan sekä alueen nykyisen yleiskaavan vastainen ja siten alueen **kaavoitus on etenemässä kaavahierarkian vastaisella tavalla**. Tämän vuoksi alueen kaavoitusta olisi jatkettava vasta Uudenmaan tulevaa kehittämistä merkittävästi ohjaavan 2. vaihemaakuntakaavan valmistuttua.

Yleistä

Eriksnäsin osayleiskaava-alueen asukasmääräksi on arvioitu 11 500 ja siitä ”tavoitellaan uutta itsenäisesti toimivaa kunnan osa-alueetta, jonka rakentaminen tukeutuu julkiseen liikenteeseen, pitkällä tähtäimellä Söderkullaan toteutettavaan raideliikennetarkoituksiin”.

Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat katsoo, että Etelä-Sipoon yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta on epäedullista aloittaa voimakas rakentaminen alueella, joka sijaitsee irrallaan olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Eriksnäsin osayleiskaava ei edistä riittävästi joukkoliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Lisärakentamisen alueella tulisi tukeutua suoraan Söderkullan taajamaan.

Yhdistys yhtyy Uudenmaan maakuntahallituksen lausuntoon (<http://www.uudenmaanliitto.fi/dynastia32/kokous/2011434-11.HTM>), jossa todetaan: *Eriksnäsin osayleiskaava ei ole voimassa olevan Itä-Uudenmaan maakuntakaavan*

tavoitteiden mukainen. Eriksnäsin osayleiskaavoitusta tulisi jatkaa vasta kun alueen merkitys maakunnallisessa aluerakenteessa on ratkaistu hyväksytyssä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa. Lisäksi Uudenmaan liitto katsoo, että olisi syytä odottaa Sibbesborgin kestävän yhdyskunnan suunnittelukilpailun tuloksia ja niiden pohjalta laadittuja suosituksia jatkotoimenpiteistä.

Voimassa olevassa Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa Söderkullan taajamatoimintojen tavoitteellinen aluerakenne laajenee itään, pohjoiseen ja etelään, ei kuitenkaan Eriksnäsin osayleiskaava-alueelle. Maakuntakaavassa esitetty maankäyttöratkaisu Eriksnäsin alueella on maa- ja metsätalouspainotteinen, huomioiden ulkoilun ja kulttuuriympäristön.”

Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa Eriksnäsin osayleiskaava-alueesta osa on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Osayleiskaava-alueen pohjoisosassa on myös taajamatoimintojen aluetta (A). Ympäristöministeriö on Itä-Uudenmaan maakuntakaavan vahvistamista koskevassa päätöksessään (YM5/5222/2007) hylännyt Eriksnäsin kaavamerkintää koskeneen, taajama-alueen laajentamista vaatineen valituksen ja todennut maakuntakaavan merkinnät laillisiksi. Päätöksessään Ympäristöministeriö toteaa (s.81): ”*Eteläisen Sipoon alue on osa Helsingin seudun alue- ja yhdyskuntarakennetta, jolla valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden Helsingin seudun erityiskysymyksiä koskevien erityistavoitteiden mukaan alue- ja yhdyskuntarakennetta kehitetään väestökehityksen edellyttämällä tavalla ja kasvusuunnat valitaan hyödyntämällä joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen sekä seutua ympäröivän kaupunki- ja taajamaverkoston mahdollisuuksia. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelulla ehkäistään yhdyskuntarakenteen hajautumista. Joukkoliikenteen toteuttamisen ratkaisut eteläisen Sipoon osalta erityisesti raideliikenteen osalta ovat vielä avoinna.*

[...]

Kalvholmenin tila RN:o 1:88 ja Langenäsin tila RN:o 1:89 on maakuntakaavassa osoitettu MU-alueeksi. Kalvholmenin tila rajoittuu rantaan ja osa tilan alueesta ja Langenäsin tila kokonaisuudessaan sijoittuu kapeahkoon niemeen. Langenäsin tila on lisäksi maastonmuodoiltaan jyrkähkönä maisemallisesti herkkää aluetta. Nämä tilojen käsittämät niemet ovat leveimmistä kohdastaan vain noin 200 metrin levyisiä ja Kalvholmenin tilan mannerrantaosuuskin on kapeahko. Tilat sijaitsevat myös melko etäällä olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Tällaiset ranta-alueet on maisemallisista syistä perusteltua jättää maankäytön suunnittelussa vapaaksi tehokkaammalta rakentamiselta.

Ympäristöministeriö katsoo, että maakuntakaava Kalvholmenin ja Langenäsin tilojen osalta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n edellyttämät maakuntakaavan sisältövaatimukset eikä ole muutoinkaan lainvastainen.”

Tilanne Etelä-Sipoon alueella ei ole olennaisesti muuttunut Ympäristöministeriön päätöksen jälkeen. Vuonna 2009 tehdyssä täydennysselvityksessä Sipoonlahden

moottoritien eteläpuoliset osat poistettiin valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten ympäristöjen luettelosta, mutta alueen kulttuurihistorialliset arvot ovat edelleen olemassa ja vähintään maakunnallisesti erittäin merkittävät. Siten Ympäristöministeriön päätöksessään esittämät perustelut ovat yhdistyksen näkemyksen mukaan edelleen täysin ajankohtaisia.

Luontoarvot

Eriksnäsin osayleiskaavaluonnoksessa on paljon luontoarvojen huomioimista koskevia ongelmia. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan mm. on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet, ja alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota. Koko Eriksnäsin rakentamaton ranta- ja metsäalue muodostaa sekä ekologisesti että virkistyskäytön kannalta merkittävän ja yhtenäisen upean kokonaisuuden.

Eriksnäsin osayleiskaavaluonnosta varten tehdyssä luontoselvityksessä on puutteita erityisesti arvokkaiden luontotyyppien huomioinnissa. Alueelta on kartoitettu lähinnä vain luonnonsuojelulain ja metsälain elinympäristöjä. Huomioimatta on jätetty erityisesti luonnonsuojelullisesti arvokkaita vanhoja runsaslahopuustoisia ja puuston rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia kangas- ja kalliometsiä, vaikka näiden tunnistaminen asiaan kuuluvasti mainitaan työn tavoitteissa ja niiden rajauksia löytyy selvityksen taustaineistona käytetystä MALU-selvityksestä. Alueella on runsaasti METSO-ohjelman luonnontieteellisten valintaperusteiden laatuluokkia I ja II edustavia kuvioita, jotka olisi pitänyt huomioida selvityksessä. Mustalaxin rannalla sijaitseva jalopuumetsikkö on perusteettomasti jätetty rajaamatta luonnonsuojelulain 29 § mukaiseksi jalopuumetsiköksi. Näiltä osin luontoselvitystä on pidettävä riittämättömänä (MRL 9 §).

Kaavan luontoselvityksessä on todettu, että Bastuvikenin-Kaluholmenin alue on erityisen arvokas on huomionarvoisten luontotyyppien keskittymä, joka kuuluu myös erityisen tärkeään ekologiseen yhteyteen ja linnustollisesti tärkeimpään alueeseen. Linnustollisesti tärkeimpään alueeseen on selvityksessä todettu kuuluvaksi myös Konäsuddenin niemi ja Mustalax rantoineen. Tästä välittämättä näille alueille on kaavaluonnoksessa merkitty voimakasta rakentamista. Mustalaxin pienvenesataman parkkipaikka on kaavaluonnoksessa merkitty LSL 29 § jalopuumetsikön, edustavan lehdon ja rannan tervaleppäluhdan päälle.

Itä-Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat luontoalueet (MALU)-selvityksessä (Itä-Uudenmaan liitto 2010, Julkaisu 96) Eriksnäsin ja Hitän alueet on todettu merkittäväksi maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden keskittymäksi. Kaava-alueella MALU-kohteita ovat mm. koko Sipoonlahden ranta-alue, kartanon eteläpuoliset rantametsät, Konäsudden ja Bastuvikenin ranta-alueet ja Kaluholmenin niemi kokonaisuudessaan. Lisäksi MALU-selvityksen ulkopuolelle jääneissä osayleiskaava-alueen osissa syksyllä 2011 tehdyt täydennyskartoitukset osoittivat samoilla kriteereillä maakunnallisesti arvokkaiksi luontoalueiksi Kvarnkärrin luoteis- ja koillispuoliset kallioselänteet,

Kyttlandetin niityn itäpuolisen kallion, Kakumossenin luoteis- ja lounaispuoliset kalliot sekä Bulsängeniltä Kalkkirannantielle ulottuvan runsaslahopuustoisien metsärinteiden (Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat rf. viittaa Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin lausunnon liitteenä olevaan karttaan). Mitään MALU-selvityksessä ja täydentävässä selvityksessä todettuja luontoarvoja ei ole huomioitu kaavaluonnoksessa riittävästi. Suuri osa arvokkaiksi todetuista alueista on kaavaluonnoksessa suunniteltu rakennusalueiksi. Tältä osin kaavaluonnos ei perustu MRL 9 §:n mukaisiin riittäviin selvityksiin. Kaavan kannalta olennainen MALU-selvitys puuttuu myös kaavaselostuksen taustaselvitysten luettelosta.

Söderkullan osayleiskaava 2005:ssä (alueen voimassa oleva kaava) Kaluholmenin niemi on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Lisäksi koko Konäsudden ja Bastuviken Långnäsins länsipuolelle asti ja kaistale Bastuvikeniltä Kvarnkärrin ja Kyttlandetin välistä pohjoiseen sekä koko Sipoonlahden ranta ovat sl-varausta (osa-alue jolla on erityisiä suojeluarvoja - alueella suoritettavien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen luonnonympäristö tai rakennettu ympäristö tai arvokas maisemakuva säilyy). Ilman perusteluja suuri osa näistä sl-varauksista on Eriksnäsins osayleiskaavaluonnoksessa merkitty rakentamiseen.

Söderkullan osayleiskaavan luontoselvityksessä on todettu seuraavaa. ”*Konäsudden on maisemallisesti erittäin kaunis niemialue. Ranta-alueet ovat rakentamattomia. Kohde muodostaa yhdessä Bastuvikenin kanssa lähes ainoan laajemman rakentamattoman ranta-alueen suunnittelualueella. Ekologisesti erittäin herkkä niemialue jyrkkine rinteineen tulisi jättää rakentamisen ulkopuolelle.*” [sitaattia hieman lyhennetty]

Eriksnäsins osayleiskaavaluonnoksessa huomioidut luontokohteet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle ilman minkäänlaisia suojavyöhykkeitä. Kasvavan asukasmäärän aiheuttama lisääntynyt virkistyspaine edellyttää riittäviä suojavyöhykkeitä luontokohteille, jotta niiden luontoarvot voidaan turvata. Erityisen herkkiä kulutukselle ovat kalliot ja lehdot, joita kumpiakin alueella on runsaasti.

Kvarnkärrin ja Kyttlandetin välisellä kallioselänteellä pesii vuosittain kalasääski. Luontoselvityksessä pesää ei ole löydetty. Kaavaluonnoksessa kalasääsken pesä jää kerrostalovaltaisen rakentamisen (AK) merkinnän alle. Kalasääski kuuluu lintudirektiivin (79/409/ETY) liitteen I mukaisiin lajeihin ja sen pesäpuu on luonnonsuojelulla rauhoitettu (LSL 39 §). Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksessä 15.4.2005 nro 33/05/1 (lainvoimainen) rajoitettiin turpeenottoa siten, että ottoalueella olevan kalasääsken pesäpuun ympäristöön jätettiin 200 m levyinen suojavyöhyke ja turvetuotantoalueen valmistelutyöt rajattiin 800 m etäisyydelle pesäpuusta pesimäaikana 1.4.-31.8., minkä katsottiin olevan riittävä, että toiminnasta ei aiheudu LSL 39 §:n rauhoitussäännösten rikkomista.

Osayleiskaava-alueella 18.10.2011 retkeilyt jäkälä- ja sieniasiantuntija Olli Manninen löysi lyhyen inventoinnin aikana 13 vanhan metsän indikaattorina pidettyä kääväkälajia (kts. lajilista lausunnon liitteenä), neljä silmälläpidettäväksi luokiteltua kääväkästä (rusokantokääpä *Fomitopsis rosea* (myös indikaattorilaji), pohjanrypykkä *Phlebia*

centrifuga (myös indikaattorilaji), lumokääpä *Skeletocutis brevispora*, sekä oranssikääpä *Hapalopilus aurantiacus*) ja yhden silmälläpidettävän sammalen (rakkosammal *Nowellia curvifolia*). Vaatelioiden lajien määrää voidaan pitää pintapuoliseen kartoitukseen ja pienehköön pinta-alaan nähden korkeana. Kaava-alueen merkitys lahoppuulajistolle tulee selvittää tarkemmin. Eriksnäsin osayleiskaavaa varten laaditussa luontoselvityksessäkin suositellaan lahoppuusta riippuvaisen kovakuoriais- ja kääväkäs-lajiston selvittämistä alueen runsaslahoppuustoisilla kuvioilla. Kaavan luontoselvityksessä ei kuitenkaan ole tunnistettu ja esitetty lajistolle tärkeitä alueen runsaslahoppuustoisimpia metsäkuvioita, jotka sisältyvät MALU-selvityksen rajauksiin sekä myöhempään täydentävään selvitykseen (kartta SLL:n Uudenmaan piirin lausunnon liitteenä).

Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat rf. huomauttaa myös, että osayleiskaava-alueen geologiset luontoarvot on selvitettävä ja ainakin suuret, maisemallisesti tai geologisesti merkittävät siirtolohkareet on kaavassa säilytettävä. Myös muinaishaudaksi merkityn kohteen säilyminen on varmistettava.

Kaavaluonnos ei turvaa alueen luontoarvoja MRL 39 §:ssä esitettyjen yleiskaavan sisältövaatimusten mukaisella tavalla (2 momentin kohdat 7. ympäristöhaittojen vähentäminen sekä 8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen).

Liikenne ja palvelut

Etelä-Sipoon liikennevision mukaan Eriksnäsin alueen asukasmäärän voimakas lisääminen edellyttää pitkällä aikavälillä sekä metron että HELI-radnan rakentamista (http://www.sipoo.fi/easydata/customers/sipoo/files/2009_Keke/E-sipoon_liikennevisio_Loppuraportti_31.5.2011.pdf).

Uudenmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 24.10.2011 päättänyt, että ratayhteys Helsingistä Pietariin merkitään Uudenmaan maakuntakaavaan kulkemaan lentoaseman ja Pohjois-Sipoon kautta, ja Söderkullaan toteutettava raideliikennetie on siten hyvin epätodennäköinen. Ilman junarataa Eriksnäsin osayleiskaavaehdotuksen asukasmäärä on siksi voimakkaasti ylimitoitettu. Muustakaan ratayhteydestä (metro) Söderkullan alueelle ei ole minkäänlaista konkreettista suunnitelmaa tai päätöstä.

On myös hyvin kyseenalaista, saataisiinko julkista liikennettä houkuttelevaksi vaihtoehdoksi liityntäbussiliikenteellä usean kilometrin etäisyydellä mahdollisesta metroasemasta. Koska kaava-alue sijaitsee huomattavasti lähempänä moottoritietä kuin mahdollista tulevaa raideyhteyttä, on paljon todennäköisempää, että Eriksnäsin alueen työmatkaliikenne Helsinkiin tulisi nojautumaan hyvin voimakkaasti yksityisautoiluun. Tämän vuoksi taajamarakentaminen alueelle on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastaista.

Helsingin hallinto-oikeus kumosi 13.10.2011 Espoon kaupunginvaltuuston päätöksen Hista-Siikajärvi-Nupuri –yleiskaavasta (HHaO:n päätös 11/1010/5). Yleiskaavan joukkoliikennetie perustui suunnitteilla olevaan Espoo-Lohja-Salo –oikorataan.

Ratayhteydestä Histan alueelle ei kuitenkaan ole sitovaa päätöstä, ja kaavaan ei sisällynyt määräyksiä, joilla varmistettaisiin, että alueen toteuttaminen ja toimivien joukkoliikenneyhteyksien saaminen käyvät aikataulullisesti yhteen. Kaavan katsottiin olevan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden Helsingin seutua koskevien erityistavoitteiden vastainen, koska alueen rakentamisen ajoitusta ei ollut kytketty joukkoliikenteen toteuttamiseen. Kaava kumottiin MRL 39 § 2 momentin 4 kohdassa säädetyn joukkoliikennettä koskevan yleiskaavan sisältövaatimuksen vastaisena. Lisäksi Hallinto-oikeus katsoi, että Histan kaava oli sekä voimassa olevan maakuntakaavan että yleiskaavan vastainen. Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat rf katsoo, että Histan osayleiskaava on näiltä kohdin suoraan verrattavissa Eriksnäsin osayleiskaavaan. Eriksnäsin alueen taajamarakentamisen edellytyksenä on pidettävä sitovaa päätöstä aluetta palvelevan raideyhteyden rakentamisesta.

Ulkoilu- ja virkistyskäyttö

Kaavaluonnoksen selostuksessa vähätellään Eriksnäsin alueen nykyistä virkistyskäyttöä. Kaavaselostuksessa todetaan (s. 32): ”*Osayleiskaava-alueella pääsee paikoitellen polkuja pitkin merenrantaan ja alueen keskiosan metsäalueelle on kehittynyt hajanaista polkuverkostoa. Sipoon kunnassa on paljon luonnonympäristöjä, jotka soveltuvat hyvin virkistäytymiseen.*” Todellisuudessa lähes koko kaava-alueen rakentamatonta rantaa voi kulkea pitkin rantaviivaa seurailevia polkuja ja erityisesti Sipoonlahden ranta on voimakkaassa virkistyskäytössä. Lisäksi kartanon alueella toimivan ratsastuskeskuksen ratsastusreitit kiertelee alueen metsissä ja rantojen tuntumassa.

Vahvistetussa Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa kaikki osayleiskaava-alueen rantavyöhykkeet sekä kartanoalue on merkitty MU-merkinnällä, jolla merkitään ”ulkoilun kannalta maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävää” maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Virkistysalueiden tarpeen kuitaaminen kunnan muissa osissa sijaitseviin virkistysalueisiin viittaamalla on Eriksnäsin alueen luonteen huomioiden vastuutonta.

Sipoon kunnan alueella mantereella on meren rantaviivaa noin 60 km. Tästä rakentamattomana on säilynyt koko kunnassa vain joitakin kaistaleita, pisimmälläänkin muutamia satoja metrejä. Myös Sipoon saaristo on eräs Suomen tiheimmin rakennetuista. Mantereella ainoa poikkeus on Eriksnäsin osayleiskaava-alue, jolla rakentamatonta rantaviivaa on Sipoonlahden puolella noin kaksi kilometriä ja kartanon eteläpuolelta itään Mustalaxin-Bastuvikenin alueella noin kaksi ja puoli kilometriä. Tämän luonnontilaisena säilyneen monipuolisen ranta-alueen säilyttäminen riittävässä laajuudessa virkistyskäytössä lisää koko Etelä-Sipoon alueen houkuttelevuutta merkittävästi ja palvelee laajasti myös naapurikuntien asukkaiden virkistyskäyttötarpeita.

Osayleiskaavaluonnoksessa rakentamista on suunniteltu virkistyskäytön kannalta erittäin haitallisesti erityisesti Bastuvikenin, Kaluholmenin ja Konäsuddenin alueilla sekä paikoitellen Sipoonlahdella. Kaavaehdotuksessa virkistyskäyttöön varatut alueet eivät turvaa edes nykyistä virkistyskäyttöä. Etelä-Sipoon voimakkaasti kasvava väestö tulee tulevaisuudessa lisäämään alueen virkistyskäyttöpainetta entisestään. Kaavaluonnos ei

täytä MRL 39 §:ssä esitettyjä yleiskaavan sisältövaatimuksia 2 momentin 9 kohdassa mainitun virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyden osalta.

Maisema

Osayleiskaavaa varten laaditussa maisemaselvityksessä ei ole kiinnitetty lainkaan huomiota osayleiskaava-alueen maisemalliseen merkitykseen kaava-alueen ulkopuolelta tarkasteltuna. Koko kaava-alueen rannat ovat maisemallisesti erittäin merkittäviä vastarannalta ja vesiltä Sipoonlahdelta ja etelästä Kalkkirannan selältä asti.

Osayleiskaavaluonnoksessa nämä arvokkaat maisemat muutetaan rantaa hipovalla rakentamisella sekä massiivisilla pienvenesatamilla täysin, ilman että asiaa on selvitetty tai arvioitu lainkaan. Tältä osin selvityksiä on pidettävä puutteellisina (MRL 9 §).

Kaavaselostusluonnoksessa todetaan: ”*Osayleiskaava turvaa Eriksnäsin kartanon ja Sipoonlahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maisemat sekä arvokkaimmat peltoalueet. Muilta osin kaava-alueen maisema tulee muuttumaan merkittävästi.*”

Kaavaluonnoksessa on kuitenkin ulotettu jopa kerrostalovaltaisen rakentamisen aluevaraus (merkintä AK) aivan kapean kaistaleen päähän Sipoonlahden rannasta. Rakentamista on suunniteltu myös kartanoalueen pelloille, Konäsuddenin ja Kaluholmenin niemiin sekä Bastuvikenin rannoille.

Sipoon yleiskaava 2025:ssä arvokkaaksi maisema-alueeksi (ma) on merkitty Sipoonlahden lisäksi myös koko Konäsudden ja Bastuvikenin alue kokonaisuudessaan Långholmenille asti. Myös Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintöselvityksessä koko Konäsudden ja Bastuviken kuuluvat kartanon arvokkaaseen kulttuurihistorialliseen ympäristöön (Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy, Ympäristötoimisto Oy. 2006). Sibbo Naturskyddare - Sipoon Luonnonsuojelijat rf. on lausunnossaan esittänyt näiden alueiden sisällyttämistä myös Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen rajaukseen (<http://www.sibbonaturskyddare.fi/wp-content/uploads/2011/08/Utdredning-om-kulturmilj%C3%B6er-Sibbo-Naturskyddare.pdf>).

Eriksnäsin osayleiskaavaluonnoksessa edellä mainituille kulttuurihistoriallisesti, maisemallisesti ja luontoarvoiltaan merkittävillä alueilla on kaavoitettu erittäin voimakasta rakentamista, eikä kaavaluonnos täytä MRL 39 §:n 2 momentin 8 kohdan vaatimusta rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaalimisesta.

Lopuksi

Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat rf katsoo, että Eriksnäsin alueen suunnittelussa tulee turvata alueen ainutlaatuisimpien ominaisuuksien säilymistä eli rakentamattomia luonnontilaisia rantoja, kallioita ja metsiä, joihin alueen nykyinen identiteetti perustuu. Osayleiskaavaluonnoksessa suurin osa näistä arvoista hävitetään lyhytnäköisesti ylimitoitettulla rakentamisella.

Yhdistyksen näkemyksen mukaan osayleiskaavaluonnos on esitettyssä muodossa MRL 9 §:n ja 39 §:n sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen. Alueen taajamarakentamisen aloittaminen edellyttää päätöstä aluetta palvelevan raideyhteyden rakentamisesta. Lisäksi Etelä-Sipoon toimivan palvelu-, liikenne- ja yhdyskuntarakenteen kannalta taajamarakentaminen on perusteltua keskittää ensisijaisesti lähemmäs Söderkullan taajamaa. Eriksnäsin mahdollinen laajamittaisempi rakentaminen tulisi toteuttaa vasta Söderkullan taajaman tiivistämisen jälkeen. Lisäksi alueen kaavoituksessa on huomioitava luonto-, maisema- ja virkistysarvot tässä lausunnossa esitettyjen perustelujen mukaisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tämä edellyttää alueen asukastavoitteen merkittävää alentamista.

Yhdistys pyytää kirjallista vastausta perusteluineen niistä lausunnon kohdista, jotka eivät kaavoittajan mielestä aiheuta toimenpiteitä.

Sipoo 31.10.2011,

Anders Albrecht, puheenjohtaja
Sibbo Naturskyddare -
Sipoon Luonnonsuojelijat rf.

Heidi Lyytikäinen, sihteeri
Sibbo Naturskyddare –
Sipoon Luonnonsuojelijat rf.

Liite: Sipoon Eriksnäsin osayleiskaava-alueella havaitut huomionarvoiset lajit

Liite Sibbo Naturskyddare – Sipoon Luonnonsuojelijat rf:n lausuntoon Eriksnäsin osayleiskaavaluonnoksesta 31.10.2011.

Sipoon Eriksnäsin osayleiskaava-alueella havaitut huomionarvoiset lajit

Maastoinventointi 18.10.2011 klo 9-15

Olli Manninen

VM-ind = vanhan metsän indikaattorilaji (Kotiranta & Niemelä 1996)

NT = silmälläpidettävä laji

Laji	Status	Sijainti (KKJ)		
		E	N	
aarnikäpä	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	VM-ind	3409434	6685185
karhunkääpä	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	VM-ind	3409361	6685881
karhunkääpä	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	VM-ind	3409116	6686002
koralliorakas	<i>Hericium coralloides</i>		3409414	6685218
korokääpä	<i>Oligoporus sericeomollis</i>	VM-ind	3409390	6684974
lumokääpä	<i>Skeletocutis brevispora</i>	NT	3409448	6685007
männynkääpä	<i>Phellinus pini</i>	VM-ind	3409165	6685446
männynsuomuorakas	<i>Sarcodon squamosus</i>		3408893	6685062
männynsuomuorakas	<i>Sarcodon squamosus</i>		3409092	6685992
oranssikääpä	<i>Hapalopilus aurantiacus</i>	NT	3409431	6685905
pohjankääpä	<i>Climacocystis borealis</i>	VM-ind	3409254	6685534
pohjankääpä	<i>Climacocystis borealis</i>	VM-ind	3409537	6685811
pohjanrypykkä	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT, VM-ind	3409333	6685254
punahäivekääpä	<i>Leptoporus mollis</i>	VM-ind	3409361	6685233
puuterikääpä	<i>Oligoporus ptychogaster</i>		3409445	6685162
rakkosammal	<i>Nowellia curvifolia</i>	NT	3408737	6685359
riukukääpä	<i>Phellinus viticola</i>	VM-ind	3409445	6685162
ruostekääpä	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	VM-ind	3409413	6685031
ruostekääpä	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	VM-ind	3409448	6685007
ruostekääpä	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	VM-ind	3409516	6685033
ruostekääpä	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	VM-ind	3409333	6685254
ruskohaprakääpä	<i>Postia leucomallella</i>	VM-ind	3409364	6684985
rusokantokääpä	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT, VM-ind	3409413	6685031
rusokääpä	<i>Pycnoporellus fulgens</i>	VM-ind	3409353	6885306
rusokääpä	<i>Pycnoporellus fulgens</i>	VM-ind	3409249	6685561
verikorpijäkälä	<i>Mycoblastus sanguinarius</i>		3409120	6685011
viinikääpä	<i>Gloeoporus taxicola</i>	VM-ind	3409361	6685233